

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **R. R.** ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 30 kwietnia 2025 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 2/21,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 16 października 2020 r., sygn. akt III K 138/19,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 10 lutego 2025 r. R. R. złożył wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 2/21, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 16 października 2020 r., sygn. akt III K 138/19. Powołując się w *petitum* wniosku na przepisy art. 540 § 1 i 2 k.p.k. skazany wskazał na wyjaśnienia D. K. w innej sprawie karnej, które jak stwierdził – mogą świadczyć o jego niewinności. Wyraził też ogólne przekonanie o braku

występowania podstawy dowodowej do wydania wobec niego wyroku skazującego. W osobnym piśmie z tej samej daty skazany zwrócił się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w sprawie o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania jest bezzasadny w oczywistym stopniu.

Jak wskazuje się w orzecznictwie: „oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie ma miejsce także wtedy, gdy wniosek taki oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. (zob. *postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 36/19, LEX nr 2696944; z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 28/19, LEX nr 2696924; z dnia 26 lutego 2021 r., V KO 6/21, LEX nr 3123842*). „Osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega wstępnej kontroli w zakresie zbadania, czy nie jest oczywiście bezzasadny. W wypadku stwierdzenia oczywistej bezzasadności osobistego wniosku skazanego, sąd odmawia jego przyjęcia bez konieczności wyznaczania obrońcy z urzędu w celu rozważenia potrzeby sporządzenia i wniesienia wniosku o wznowienie postępowania karnego. O sytuacji, o której mowa w art. 545 § 3 k.p.k. można mówić w szczególności wówczas, gdy oczywista bezzasadność wniosku jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa i wniosek ten obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia prawomocnego wyroku” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2024 r., V KO 9/24, LEX nr 3703763*).

Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie, albowiem skazany nie przedstawił żadnej argumentacji, która mogłaby się wpisywać w którąkolwiek z podstaw wznowieniowych, w tym tę określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu, postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Jak wskazuje się w orzecznictwie, nowe fakty lub dowody mogą stanowić podstawę wznowienia, gdy

uprzednio nie były znane, nie tylko sądowi, ale również stronie. Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. Nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 27/18, LEX nr 2490299*). Należy przy tym zauważyć, że w trakcie postępowania wznowieniowego nie przeprowadza się postępowania dowodowego, a jedynie ocenia czy przedstawione przez stronę dowody odpowiadają podstawie wznowieniowej *propter nova*. W ograniczonym tylko zakresie sąd wznowieniowy jest uprawniony do dokonania czynności sprawdzających (art. 97 k.p.k. w zw. z art. 546 k.p.k.), które prowadzone mogą być tylko w celu zweryfikowania podstaw wznowienia, a nie w kierunku uniewinnienia oskarżonego po ewentualnym wznowieniu postępowania karnego i uchyleniu wyroku. Postępowanie wznowieniowe nie służy także poszukiwaniu dowodów, a jedynie ocenie tego, czy nowe dowody lub fakty przedstawione przez żądającego wznowienia, dają podstawę do takiego rozstrzygnięcia (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2019 r., V KO 20/19, OSNKW 2020/3/9*). „To skazany, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym obalone zostało domniemanie niewinności. Nie wystarczy zatem samo powoływanie się przez autora wniosku na nowy fakt czy dowód, ale powinien on przedstawić co najmniej tzw. dowód swobodny (np. pisemne oświadczenie określonej osoby), świadczący o błędności skazania” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 84/07, LEX nr 393907; zob. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r., II KO 60/06, OSNwSK 2007/1/875*). Takiego dowodu, ani jakiegokolwiek innego skazany nie przedstawił, nie wskazując nawet na potencjalną

treść depozycji D. K., wyrażając jedynie pogląd, że jego relacje procesowe „mogą świadczyć, że mówiłem prawdę i mogą doprowadzić do mojego uniewinnienia” (s. 2 wniosku). Z uwagi na lakoniczność wniosku brak jest pola do czynienia szerszych rozważań, a formułowanie tak ogólnego i przy tym hipotetycznego stanowiska prowadzić musi do oddalenia wniosku o wznowienie jako oczywiście bezzasadnego. Na marginesie należy wskazać, że Sądy orzekające w tej sprawie, rozstrzygając w przedmiocie odpowiedzialności karnej R. R. , miały na uwadze także udział w sprawie mężczyzny o nazwisku D. K. , jak i prowadzony przez niego rzekomo handel prawdziwą benzyną.

Z tych względów, nie stwierdzając okoliczności, które uzasadniałyby wznowienie postępowania, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia, co czyniło zbędnym kwestię wyznaczenia skazanemu obrońcy z urzędu.

[J.J.]

[a.ł]